Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense - Cod. Lichtenthal 17

Herrenalb/Lichtenthal, [2. Hälfte des 15. Jh.]

Dedicatio ecclesiae

urn:nbn:de:bsz:31-35057

Visual Library

et docuit sic loquens. Minimus vocabitur in regno celorum. Qui
autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. Mandatum quod solvit et docet. qui hoc quisque nocte predicat quod in
uendo non implet. Et ad regnum beatitudinis pervenire non valet
quia non multo opere implere quod docet. Et indicacione certe ad vos a.
Quis metuendus est locus iste. vere non est hic aliud nisi domus dei et
porta celi. a. Tu domine vnus es qui illa habes indigen
cia. voluisti templum tuum fieri in nobis. a. Serua domum istam in
sep. mundata in conspectu tuo. a. Super muros tuos ierusalem posui
tui custodes. tota die et tota nocte non tacebunt laudare no
men domini. a. Murus tuus inexpugnabilis circumdet nos
domine. et armis tue potencie protege nos sep. ds nr. Capi
Vidi ciuitatem sancte ierusalem nouam descendentem a do paratam
tamquam sponsam ornatam viro suo. R. Tribul'c. primo. Exci
tator. v. domus mea domus orationis vocabitur. Ad dm. Pax
et ira ab etuo pat huic domui. pax plenis abundantis sit
per huic domum. pace pri solator huic posset domui
col. Quis qui nobis per singulos annos huius templi tui dedi
cationis reparas diem. et sacro semper mistico repletus i
volumes. exaudi preces populi tui et pro. ut quisquis hoc tem
plum beneficia petitur ingredit. cuncta se impetrasse letet.
Inuita. Exultemus domino regi summo. R. Sunt sanctificauit tabernaculum. Iu. n. a. Tollite portas principes vestras et ele. p.
eternales. ps. Domine et. a. Intibo ad altare dei ad deum qui letificat iuuentutem meam. ps. Iudica me deus. a. Sanctificauit
tabernaculum domus sue. ps. Ds nr r. Aperit in domus i dom. et
lapis iste vocabitur domus dei. ps. Domine ds. a. Edificauit
moyses altare domino deo. ps. Magnus dus. a. Nonne hic aliud
nisi domus dei et porta celi. p. Ac dec. v. Fundata est domus tua
super ueracem montem. Sermo beati Augustini epi.
Quoniam sicut in altaribus vel templis festiuitatem
colimus si diligenter et fideliter attendimus. et sic et iustis
suum quod in templis manufactis agitur. totum in nobis

spiritali edificacione applicat. Nō enim mentit qui ait. Templū dei sanctū est quod estis vos. Et iterum. Nescitis quia corpora vra templū est spūs sancti. ℣. Ornauerūt faciē templi coronis aureis et dedicauerūt altare domino. Et factū est magna letitia in populo. ℣. In ymnis et confessionib⁹ benedicebat dominū. Et f. Ps. Nisi dominus edificauerit domū in vanū laborauerunt qui edificant eā. Nisi dominus custodierit ciuitatē in vanū vigilat qui custodit eā. Ergo possumus cū ipsi adiutorio laborem. ne dō templo suo locū in nobis ipsis inueniat. qui oculos sue maiestatis offendat. Et hi tradin cordis nri euacuet vitiis et virtutib⁹ repleat. claudat diabolo et aperiat xpo. Et In ymnis et confessionib⁹ benedicebat dominū. Qui magna fecit in isrl et victoriā dedit illis dominus opē. ℣. Ornauerūt faciē templi coronis aureis et dedicauerūt altare domino. Qui ait. Ego faciēs laborem. ut nobis honor operis claudat ianuā regni celestis aperire possimus. Sicut enim malis operib⁹ qui quib⁹dā sceleris ac vitiis virtus ianua nobis claudit. ita absque dubio bonis operib⁹ aperit. Et Super muros tuos ierusalem constituo custodes. Tota die et nocte non tacebūt laudare nomen dni. Qui reminiscimini dni ne taceatis. et ne detis silēciū ei. Tota

Ores hui. vnusquisq; considerat conscientiam suā. et qm se aliqd emisse vlnatū esse agnouit. per orationib⁹ ieunijs vel eleemosinis studeat mūdare conscientiam suā. et sic eucharistiā psumat accipere. Si enim agnoscit creatū suū ipse se a domino altari subtraxerit. et to adīdulgēcia dimittere nūcipiet. qz sicut qui se exaltat humiliabit. ita e cōtrario qui se humiliat exaltabit. Et Terribilis est locus iste. non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Ve etenim dominus est in loco isto et ego nesciebam. ℣. Mirans ergo iacob a somno ait. Ve. In ij. n. a. Vidit iacob scalā. cuius caput tangebat celos. et descendentes angelos. et dixit. ue locus iste sanctus est. p. Quam dilecta tabernacula tua iacob lapidē in titulum. fundens oleum desuper. p. Fundamenta. ℣. Templū domini sanctum est. dei ecclesia est. dei edificatio est. p. Nisi dominus. Dūc de sal. ℣. Qui habitat in adiutorio altissimi. in pt. dei c. d.

Jpm. a. Sūdēa gl'a dñi de loco scō suo. alla. ps. Cant. aū.
Cū cuigilasset iacob a somno ait uē dñs ē in loco isto ps.
Dñs regnauit. l. v. Domū tuā decet sanctitudo. In lō. d. l'c. v.
Rogo uos fres diligenter attendite. si ad mensam cuiuscūq; po
tentis uocati ueniunt uestib⁹ nullis et ignatis accedere
sūt magis ad mensam eterni regis idest ad altare dñi se
debet unusq;q; iudice ul' odio ueneno percussus ul' in ma
die furore repletus cū crudelitate et hūilitate sed tale ppter
illo q; sepni ē. Vide pri⁹ reconciliari fri tuo. et tūc ueniēs
offes munus tuū. ℣. Vidi porta ciuitatis ad orientē posita
et aplōr nōia et agni sup ea scpta. et fr̄ muros eius ange
los custodiā. v. Vidi scam ciuitatē ierlm descendentē de celo
tanq; sponsa ornata uiro suo. et fr̄. vj. Ecce dicit ē. Amī
ce qm̄ huc intrasti nō habēs uestē nupcialē. Hoc enī hab:
text⁹ euglice lōnis. q; qdā nupcias fecit filio suo. et in
uitauit ut uideret simul recubētes. et uidēs ibi hōiem nō ha
bentē uestē nupcialē. dicit ad eū. Amice qm̄ huc intrasti
nō habēs uestē nupcialē. et illo obmutescente dixit mīstris
ligate illi manus et pedes. et pijcite illū in tenebras exteriores.
ibi erit fletus et stridor dentiū. ℣. Dñs exiuit in uiam de ter
ra sua iudicare populum suum. Quā terribilis est locus iste. nō est
hic aliud nisi domus dei et porta celi. v. Ve dñs ē in loco isto et
ego nesciebam. Gradual. vij. Ecce qualē sentēciā incipit
audire q; ad nuptias nupcialē idest ad altare dñi. aut
ebriosus aut adulter. aut aduū iocūdē ueniēs pcimit ac
cedere. Mutat hoc dō a uolū. et perdit ut mala ista aut
nūq; uelim⁹ admittere. aut si admissa fuerit. sine ulla
mora pnia ul' pcē sudrant⁹ lauare. et largiorib⁹ eleō
synis festinem⁹ abluere. ne forte si pcto: uulnib⁹ ante
tribunal eterni iudicis ueniam⁹. a billa etna esta. et ab
illa celesti uelim pena excommunicatē separem⁹. ℣.
Erit in dñs in dīm. et lapis iste qui erexi in titulū uoca
bit⁹ domus dei. et de omnibus q; dedisti mihi. Decimas et hosti
as pacifica offerā t. v. Si dñs dō mīs fuit mecū m

tā sobrij.

Vta ista p quā ego abiō ⁊ custodiet me. Dñs. vñ. Ps.
Si cogitātes fres kīm tā casti ⁊ tā pudica ad istū altare
dī auxiliātr studeam accedere. ut a vitio carnis altaris
nī mēam excludi. Qui cum ad istū altare casto corpe ⁊
mūdo corde. cū secura ⁊ mūda ālia ueniet. ad illud
altare qui ī cēlis ē. felicia tijsmū gaudia pueiet. ⁊ R. Dom
nica dom̄o ōōis uocabit dicit dīs. In ea oīs q petit
accipit. ⁊ q quirit inuenit. ⁊ pulsanti aperiet. v. Nec est
dom̄o dñi firmit edificata. bnfīdata est sup̄ firmā pe
trā. In ea. Ad cc. ā. Fidamēta tēpli hui sapia sua fūda
uit dīs ī quo dñm cēli collaudāt angli. si irruāt uēti
⁊ fluāt flumīa. nī possīt illū mouere ūquā. fūdatū est
enī sup̄ petrā. ps. Letat. p. Laudate ps. Nisi dñs edi
v. Bti q habitāt ī domo tua dñe. In scla s. l. tr. S. Lucam.
Ni. t. Dixit ihs dis. s. Nō est arbor bona q facit fructus
malos. neq; arbor mala faciēs fructū bonū. Vnaq;q;
enī arbor de fetu suo agnoscit. ⁊ R. Neq; enī de spinis
colligūt ficos. neq; de rubo vindemiāt uua. Bon homo
de bono thesauro cordis sui profert bonū. ⁊ mal hō de ma
lo thesauro profert malū. Ex habūdātia enī cordis os lo
quit. Qd autē uocatis me dñe dñe. ⁊ nō facitis q dico. Omis
q uenit ad me ⁊ audit sermōes meos ⁊ facit eos. ostēdā
uob cui similis ē. Similis ē enī edificātī domū. ⁊ fodit ī
altū. ⁊ posuit fūdamēta sup̄ petrā. Inūdatione autē fēa. il
lisū ē flumē domui illi. ⁊ nō potuit eā mouere. Fūdata
enī erat sup̄ petrā. Dñi. l. c. uen. Bede plbr. Quia pnia
diūitate fres kīm solēpnia dedicatōis ecce celebramus,
dehinc agrūe solēpnitati q̄ colim̄. ut sic ornatis stu
diosi cūstē ecce parietib̄ pluribus aureis luminib̄ ā
plificato numero lucernū. addita psalmor melodia le
tis noctē vigilijs et noe tēlegim̄. ita etiā penetralia
cordū nrōr sēp necessariis bonor opū decorem ornā
tib̄. R. Exaudisti dñe orōnē serui tui. ut edificare tē
plū nōi tui. Mūdic ⁊ sāctifica domū istā ī sempitnū dñe isrl.

vidnē q' custodiet pactū ⁊ mīas seruiet tuis q' ambulāt
coram te i toto corde suo. Ānd' x. Semp̄ in nob flāma
diuīe pūrit ⁊ ferne caritat' angescat. sēp̄ i sanctuario
pretoris nri celestiū mēcona p̄ceptor ⁊ euangelice leonis
dulcedo scā resonet. Ny st cui fruct' hunc arboris. hy'
uni thesaur' cordis. hec fidēlia sapiēti architecti. q̄
nob hydierna sēi euangelii leo ꝛnūdat. ñ uol formā so
lūmō. sē utiq̄ pot' habere pietat'. R. Dñe si ꝛuerlus
fuit ppls tuus oranit adsanctuariū tuū. Tu exaudiet i
celo dñe. ⁊ liba eos de manib' v. Si peccauit ire ppls tu'
⁊ diuersi egit pnam. uenieq̄ oranit i loco isto. Tu.
xj. Hoc ecia mistica ueteris istrumēta hystoria diligenter
insinuat. q̄n ul' moyses tabnaclm. ul' tēplū dñi salo
mon itypū sēe ecte edidit. Vtq̄ enī dom' finit' fun
data ē refert' tabnaclm quidē q̄ apostol de tribus
habebat pariet' sē tabes argētea. tēplū aut sē lapi
des q̄dros suppositos. R. Audi dñe ypnū ⁊ oōnē q̄
seruus tuus orat coram te hodie. ut sint oculi tui aperti ⁊ au
res tue intente. Sup domū istā die ac nocte. v. Respi
ce dñe de sanctuario tuo. ⁊ de excelso celoꝝ hita dlo. Br.
Jnl. a. Domū tuā dñe decet sanctitudo. Nōgtudīe dicē. R.
Hec ē dom' dñi finit' edificata. v. Bēfundata ē sup̄
firmā petrā. F. v. Dom' mea. do. o. uo. ad bnēdicēdū
surgēs iacob erigebat lapidē i titlm. fūdens oleū de
sup notū nomē dñi. uē loc' iste sānū ē ⁊ ego nesci
ebam. Ad j. a. Dom' mea dom' orōis uocabit' ad jij. Hec
ē dom' dñi finit' edificata. bēn fūdata ē sup̄ firmā petrā.
Ad xij. Ligna quoq̄ erāt ipūtibilia. equalit' ⁊ ta
bnaclm omne fūm ⁊ tēplū nūr' ornatū ac deaur
tectū fulgebat. Aur ecia de thesauro bono optimū
pferebat' de q̄ ⁊ tabnacli pariet' itus ac foris uesti
ti. ⁊ tēpli ñ tantū pariet'. uex ecia lapidea. ⁊ bel

ꝛ

inimicor eor.

ostia portes & propugnacula erant constructa. Et omnia vasa vel uten-
silia domus utensilia cuncta prorsus aurea. neque enim ter in de
auro purissimo fieri licebat. Domus ille mater ecclesia. quam
sic honor divinus digna coelis illustrat. ipsa victriciorum gloriosorum
sanguis exornat. Quam immolatae martyrum coelestium cadida
diuitiae significant. v. Floribus circumdata rosis virginum deest. Quam
ad iii. v. Fundata est. capp. & posse sicut ipsos ad vii. a. In
portis pacis omnis munitionis. & turres gemmis edificabuntur. Cap. Audiui vocem de throno dicentem. ecce tabernaculum dei cum hominibus & habitabit cum illis. & ipsi populus eius erit. et
ipse deus cum eis erit eorum deus. v. Domum tuam. or. Deus qui
ut loci hujus nomen tuo dicatum. cunctis pretentibus aureis tue pie
tatis accommodasti. p. ad ix. Bene fundata est domus domini super firmam
petram. Cap. Consulite me angelos in monte magnum & altum
& ostendit mihi ciuitatem sancti hierusalem descendentem de celo habentem
claritatem dei. or. Deus qui de viuis & electis lapidibus eternum
maiestati tue tue condis habitaculum. auxiliare populo tuo
supplicanti. ut qui ecclesia tua corporalibus proficit spiritualibus amplificetur augmentis. p. ad vs. a. Vidit iacob. a.
Erexit iacob. a. Templum domini. a. Cum angelis. Domum tuam d.
Deus sanctuario. Multitudine dicere. v. Domine nec. ad mag. a.
Zacheae festinans descende. quia hodie in domo tua oportet
me manere. at ille festinans descendit & suscepit illum
gaudens in domum suam. hodie huic domui salus data est al-
lelujia ante dominicas dies. Et in festo sancti Michahelis.

Domine miserere nobis te enim expectauimus esto brachium nostrum in mane. et salus nostra in tempore tribulationis. Tuo
re angeli fugerunt populi. et ab exaltatione tua dispersi
sunt gentes. Et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur bruchus
uelut cum fossae plenae fuerit de eo. Ut agnoscat te dominum
habitantem in sion iudicio & iustitia
& erit fidelis in tempora tua. Omnis salutis sapientia &
scientia timor domini ipse est thesaurus eius. Sicut audiuimus